

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 80

INSERATELE
se primesc la administrație. Prețul după tarif și învolală.

Manuscrisele nu se napoiesc.

România arbitru Balcanului.

(vn) Ceeace s'a spus deja la intrarea oștii române în Bulgaria s'a împlinit. Astăzi România e arbitru Balcanului, ea face rolul judecătorului înțelept, drept și puternic, care e chemat să împartă stărilor balcanice teritoriile cari li-se cuvin.

Acest rol e un moment istoric de cea mai mare importanță. România e privită astăzi de Europa civilizată (de Maghiari nu e vorba!) ca salvatoarea culturii, și unanim i-se recunoaște rolul de conducătoare în Orientul apropiat. Ceea-ce li-s'a încredințat celor 6 puteri, astăzi i-se încredințează României. Ceeace Reuniunea din Londra după desbateri de-o jumătate de an n'a putut săvârși, va duce la îndeplinire vigurosul stat român. El va readuce pacea în Balcani, ba mai mult, el va stabili echilibrul de forțe între beligeranți, pentru ca astfel pacea să nu mai fie turburată de ambiția nici unuia dintre aceștia.

În conferința delegaților dela București România a secerat deja primul succes. La propunerea d-lui Titu Maiorescu delegații au hotărât, ca pe câmpul de război în vreme de 5 zile să amuțescă tunul. Acest succes a umilit lumea întreagă. Căci în Europa s'a știut, că Serbia și Grecia nici nu vrea s'audă de armistițiu, ci că ele pretind încheierea păcii definitive.

Toate zările mari constată acest fapt cu uimire și cu admirație în același timp, lumea întreagă li aduce elogiul țării românești. Intervenția României în conflictul din Balcani e privită ca o binefacere a culturii și a civilizației, care trebuie să trăiască. Până și zările maghiare și au redus porțiunile urii. În fața maiestății care se desprinde astăzi din rolul țării românești ura nesăbuită a fiilor lui Arpad reintră în bârlogul ei.

Cuvintele profetice: „Glasul României va fi ascultat” astăzi sunt fapt împlinit. Și ne vine să credem, că acest glas va fi ascultat până la sfârșit. El va încheia

pacea între cei ce cu atâta furie se sfâșiau până ieri. Dacă un semn a fost de ajuns ca armata bulgară să desarmeze în fața dorobanților români, nu ne vine să credem, că beligeranții vor rămânea reci în fața duhului de pace și de putere, care stăpânește în capitala României.

Noi Transilvănenii și toți Românii din Ungaria urmărim acest rol al României cu o adâncă satisfacțiune. Sufletul ni-e cercat de un puternic sentiment de așteptare. Am vrea s-o vedem eșind cât mai curând victorioasă și din această întreprindere atât de grea și atât de încercată de răspundere.

Strălucirea acestui rol însă nu ne orbește și nu ne îndoim că delegații români nu vor uita, că ei reprezintă înaintea de toate România și interesele acesteia. Bulgarii se adresează astăzi pe un ton blând și pacinic României. Să nu se uite însă că ei sunt cei înfrânți. Și să nu se treacă cu vederea că ambiția și lăcomia i-a îndemnat să se încadre cu frații și aliații lor. Sinceritatea acestor ambițioși, înfrânți de puterea prevalentă a aliaților și reduși la tăcere în deosebi de acțiunea României nu trebuie să ademenească pe nimeni. Lacrămile Bulgarului sunt lacrimi de crocodil, și sentimentalismul nu se va putea ajunge la rezultate trainice. Bulgarul umilit astăzi, mâne după ce va renaște va fi iarăș cel de ieri: ambițios, lacom, gata de ceartă.

România să nu-și ignoreze deci nici-o clipă rolul și să stabilească acel echilibru de forțe, care-i va fi în primul rând ei necesar. Interesele ei naționale, s'o știu, vor găsi în Bulgari totdeauna niște dușmani, acelea se întăresc însă în deosebi cu cele ale Serbiei și mai puțin cu ale Greciei. România și Serbia sunt chemate ca să lucreze paralel, ele deci au tot interesul ca această acțiune să fie pregătită cu toată energia și înțelepciunea.

O atâ asigurare a intereselor sale România nu-și poate afla, decât poate într-o confederațiune balcanică, în care Bulgaria să fie supusă celui mai riguros control al aliaților.

Atitudinea României față de

Bulgaria să fie la tot cazul loială și preventivoare, dar plină de demnitate și de prevedere. Bulgarul, să nu se uite, vine umilit, dar cu ura cea mai intensivă în suflet, gândul lui sboară la răzbanarea din viitor. Acest gând trebuie paralizat deja în conferința delegaților. Căci România numai în chipul acesta își va achita rolul cu demnitate.

Ș'apoi de dragul celorlalți să nu uite nici de Aromânii din Macedonia. Aceștia s'au înșirat cu atâta entuziasm sub drapelul armatei române, încât ar fi o lipsă totală de recunoștință față de niște oameni, cari au ținut s'o servească cu atâta devotament și cari prin gestul lor au vrut mai mult să oblige România ca să nu uite de Macedonia.

În fața aprecierilor elogioase România mândră de rolul ce ia revenit să nu uite un moment, că românismul întreg așteaptă dela ea o acțiune înțeleaptă.

O nouă volnicie agresivă. Guvernul voiește să comită o nouă volnicie agresivă. Societatea pentru înființarea unui internat în Budapesta pe seama universitarilor români, a prezentat guvernului statutele internatului spre aprobare. Ministrul Săndor Iănos nu voiește să dea aprobarea, decât cu două condiții: *Să se admită a fi primiți în internatul proiectat și studenți universitari neromâni și guvernul să aibă drept a numi un comisar, pentru controlarea mersului internatului.*

Cu ce drept pretinde guvernul asemenea lucruri? A dat cineva bani ungurești (au de-ai statului, cari sunt și ai noștri), ca în internat să fie primiți și tineri unguri, căci aici țintește ministrul Săndor?

Pornirea agresivă e evidentă. După spărtura făcută la fondurile de stipendii din Năsăud, pretențiunea lui Săndor e a doua de felul acesta. Și apoi să mai spună șovinistii, fără să roșească în obraz, că cultura română nu e persecutată și stânjenită în stăruințele ei!

Din Fiume. Ziarul lui Dr. Zanella din Fiume Voce del Popolo a fost din nou confiscat, nu știm a căteia oară. Căuza e că ziarul a apreciat nefavorabil activitatea guvernului.

Prima ședință a conferenței de pace.

Suspendarea ostilităților pe timp de cinci zile.

București, 18 Iulie v.

Prima ședință a conferenței de pace s'a deschis sub auspiciu bune. Semnarea fără pedeci și fără emoții deosebite a actului, prin care se suspendă ostilitățile pe timp de cinci zile, este pentru toată lumea diplomatică o indicațiune îmbucurătoare că, cu toate dificultățile tratativelor, se va putea semna la București pacea.

Cu toate acestea decretarea încetării ostilităților este numai începutul seriilor de ședințe și întrevederi, cari pot aduce în fiecare moment surprinderi neplăcute, pentru evitarea cărora nu vor lipsi de sigur eforturile necesare. Mult bine se așteaptă cu deosebire dela întrevederile neoficiale între delegații bulgari și ceilalți delegați, cari și-au luat ieri începutul. După ședința de ieri șeful delegației bulgare Tonceff a avut lungi întrevederi cu miniștrii Passici și Venizelos, cărora li se dă o deosebită importanță. Prin urmare imputernicitul Bulgariei a făcut primul pas spre o înțelegere directă cu cei doi aliați până ieri. E mai mult ca probabil, că din schimbul de vederi ce s'a urmat, s'a făcut un început de împăcuire, care — să sperăm — va duce la un rezultat satisfăcător.

Cu tot secretul ce s'a hotărât a se păstra asupra ședințelor conferenței de pace, pentru a nu se produce prin publicări fantastice animosități între delegații interesați, s'au comunicat ziariștilor următoarele amănunte autentice asupra decursului primei ședințe a conferenței de pace:

În ajunul ședinței.

O mulțime mare a așteptat ieri după amiază pe calea Victoriei și în fața ministeriului de externe sosirea delegaților. Cel dintâi sosiți au fost delegații români. Au urmat apoi delegații bulgari, delegații sârbi etc. Publicul care staționa pe străzi a făcut ovațiuni cu deosebire d-lui T. Maiorescu.

Câteva minute după orele 4 după amiază toți delegații pentru pace fiind întruniți în salonul de recepție al mi-

nisteriului de externe, d-l prim-ministru Maiorescu a făcut recomandările de rigoare. Terminându-se acest act, care a decurs în genere destul de familiar cunoscându-se cei mai mulți dintre delegați de mai înainte, toți delegații și-au ocupat locurile designate mai înainte. În fruntea mesei ocupase loc d-l Titu Maiorescu având la dreapta pe șeful delegațiunii bulgare, Tonceff, iar la stânga pe prim-ministrul Greciei, Venizelos.

După verificarea plenipotențelor și constituirea biroului prim-ministrul Maiorescu a propus, ca prezidenția conferenței să fie atribuită în mod alternativ, după ordinea alfabetică a numelor statelor, după felul procedurii adoptate la conferința din Londra. Plenipotențiarul, ca o deferență pentru regele Carol și pentru România care a luat inițiativa acestei conferințe, a oferit d-lui T. Maiorescu prezidenția permanentă a conferenței de pace.

Deschiderea ședinței.

Terminat și acest act d-nul Titu Maiorescu a luat din nou cuvântul și în numele guvernului român a urât bun venit delegaților statelor balcanice. Și-a exprimat dorința, că rezultatul conferinței va fi sfârșitul războiului și stabilirea armoniei între Statele balcanice. D-l Maiorescu termină cu propunerea admiterii suspendării ostilităților pe un termen de cinci zile, motivând această propunere pe faptul că discuțiunile s-ar face într-o atmosferă mai liniștită, atmosferă de care se simte nevoie în împrejurările de azi.

Prim-ministrul Greciei Venizelos, luând cuvântul a rostit ca următoarele cuvinte:

»În numele delegațiilor statelor aliate, mulțumesc d-lui președinte pentru urările de bună venire ce a binevoit să ne adreseze.

Rugăm să transmitem Majestății Sale regelui — odată cu expresiunea profundului nostru respect pentru augusta sa persoană — asigurarea viei noastre gratitudini pentru ospitalitatea ce ni-s'a oferit.

Suntem fericiți că ne găsim în această frumoasă Capitală și foarte mișcați de amabila primire ce ni-s'a făcut.

Ne asociem din toată inima dorinței — așa de bine exprimată de d-l președinte — ca lucrările noastre să ajungă repede la o pace durabilă bazată pe echilibrul forțelor.

St. O. Iosif.

— Amintiri. —

Ciudată ironie a sorțel. La moartea lui Cerna, zările noastre din Ardeal au avut o atitudine, care le face cunoscute. Un mare poet murise pe tărâmul străine, ducând cu el florul bucuriei de a-și vedea neamul lui ridicându-se pe ruinele imploritorilor din alte vremuri. Plerderea artistului a fost jellită așa cum trebuia. S'a făcut însă o greșală, confundându-se artistul cu Romanul.

Cel ce a pierdut neamul românesc în Cerna nu putem ști. Ar fi o naivitate să credem că o personalitate ca a lui Cerna putea să-și renegă așa de ușor originea, că în acel puternic suflet putea să amuțescă glasul sângelui. Au fost naivi aceia cari au făcut stăta caz de românismul lui Cerna, care a fost un mare talent, o inteligență strălucitoare, un om cult și cu o voință de fier — tot atâtea însușiri cari nu le poate avea un om ce și-a uitat de neamul lui.

Am citit ce s'a scris și cu ocazia morții lui St. O. Iosif. Și n'am văzut nici pe departe manifestarea ce ar fi trebuit s'o vad în primul rând în Ardealul copilăriei lui, în Ardealul visurilor lui, în Ardealul pe care nici odată nu l-a uitat, pe care l-a iubit așa de mult. Au fost poate și împrejurările,

prin cari trecem, cari au făcut să se treacă cu vederea, că cei opt sute de mii de oșteni români au alergat la arme în sunetul cântecului lui. A fost poate florul triumfului care a făcut să se uite că el, în presara mobilizării era în mijlocul tineretului ce-i cânta marșul în fața palatului regal, în mijlocul celor cari cereau războiul. A fost poate bucuria prea mare a victoriei, care a făcut să se uite că în războiul românesc de peste Dunăre Iosif a fost primul care a căzut.

Da? Cel dintâi care a căzut în acest război purtat pentru afirmarea superiorității culturii și rasei latine a fost postul, a fost ardeleanul St. O. Iosif. Și dacă a murit în suflet cu părerea de rău că n'a văzut valorile de oșteni revărsându-se la războiul, pe care-l dorea el, s'a dus cel puțin cu convingerea pe care o avea totdeauna că în neamul acesta românesc trăiește neatins sâmburele de putere, care ne va da odată un Napoleon al nostru.

Iosif era din firea lui nu om tăcut. Loviturile pe cari le-a primit în timpul din urmă, l-au făcut să se retragă și mai mult în propriul său suflet, ocolind zgomotul și pe cel ce vorbea prea mult. Singurii prieteni, de cari a fost nedespărțit în timpul din urmă au fost: Zaharie Bărsan și D. N. Ciotari, Skrifter, cum îl numea el. Nădăjduesc că ei vor scrie tot ce le-a

rămas din conversațiile cu Iosif, ne vor prezenta sufletul lui așa cum se manifesta el în toate împrejurările. O biografie a lui Iosif singur Zaharie Bărsan ar putea s'o scrie, căci el i-a rămas nedespărțit dela începutul activității sale.

Din tot ce-am reținut din discuțiile angajate de nobilul Iosif, în serile de repaos, notez câte-va din părerile lui privitoare la Ardealul nostru, al cărui fiu se simțea și se mândrea că este, unde voia să vadă manifestându-se viață și energie.

În mișcarea pornită de d. Iorga la Liga Culturală a luat parte cu cea mai mare însuflețire. Cea mai mare parte din cântecul lui au fost cetele mai întâi la serbările d-ite de secțiunile din diferitele orașe ale Ligii. La serbarea organizată în Iarna anului 1912 la Constanța a venit noaptea, pe un ger cumplit, cu o trăsură tătarească, dela Tulcea, unde fusese tot la o serbare a Ligii.

După citirea »Romanței vechi« ne-am dus toți trei, împreună cu I. Tohăneanu la hotel să ne culcăm. Toată noaptea ne-a vorbit de dragostea cu care lucrează la traducerea operelor lui Shakespeare, de filosofia adâncă din acele opere, de mulțumirea ce ar simți-o, dând literaturii românești o traducere bună a acestor opere.

Tot ce a gândit omenirea de sute de veacuri e acolo. O comoară peste cari cel mai mult trec cu o înconștiență revoltătoare. Scrierile lui Shakespeare ar trebui să formeze bibliia fie-cărui scriitor. Sub specie aeternitatis ce suntem noi pe lângă ei?

A vorbit apoi de momentele dramatice din viața poporului nostru și ne-a recitat sonetul în care-l cântă pe Șincal, care în desaga-i sărăcăcioasă purta cea mai zguduitoare operă, cea mai sfântă »căci era adevărată«.

Altă-dată am arătat părerile lui despre Ardeleni trecuți în țară. Vedeau atâtea energii, cari se pierd, atâtea gânduri bune îngelate, atâtea simțăminte curate batjocurite.

Dacă ne-am întoarce cu toții acasă? Să ne facem acolo popi, să ne facem dascăli la țară. Să muncim pentru ai noștri și să ne bucurăm văzându-i cum să ridice. Nu vezi tu, aici ce se alege din tot ce avem mai curat în suflet? În noi vorbește încă sângele de iobag. Noi suntem umiliți și mai păstrăm iubire celor ce ne umilesc. Crezi că eu nu văd că nu fac bine?

Dar așa-i psihologia desrădăcinatului. Ne-am zmul de unde trebuia să rămănem și, ca ori-ce desrădăcinat, ne-am lăsat robii de primul zimbet, care mințea și în naivitatea noastră n-am priceput minciuna. Și dacă tu nu

te arăți, crezi că eu nu știu ce e 'n sufletul tău? Ești și tu un desrădăcinat!

Mai târziu i-am citit o cronică rimată în care prinsesem o parte din vorbele lui:

„Nu, scumpă Afrodito, nu, nu te iubesc eu.
„E lașul care 'n mine nemernic se deșteaptă
„Și rugător spre tine privirile-și îndreaptă,
„E cănele ce uită că l-a pleșnit gârbașul,
„E robul ce-și plătește stăpânei lui harașul,
„Migelul care vegnic cu fruntea umbli 'a Jos,
„E desrădăcinatul stupid și păcătos,
„E plebea ticăloasă ce 'nvie 'n al meu sânge,
„Ea cântă, ea se roagă, te chiamă 'noet și plânge,
„Ea vede 'n a ta față un chip de Dumnezeu
„Nu, scumpă Afrodito, nu, nu te iubesc eu!.....

Iosif a ascultat-o, a deschis ochii mari și m'a întrebat de ce n'am iscalit-o? I-am îngăimat un răspuns, care l-a făcut să nu mai insiste. Dar nici odată ca atunci nu mi-a vorbit cu mai multă căldură despre acești desrădăcinați, cari în multe cazuri n'au nici dreptul să se revolte.

Pentru cea din urmă oară am vorbit cu el în Maiu. Spunea că și-a nchiriat o casă frumoasă, cu un copac în fața ferestrei.

Ne-a citit, pe un petecut de hârtie poesia publicată în ultimul număr al »Luminei literare« — »Prințului Carol«.

— Eu am credință, că din neamul

D-l Venizelos a declarat apoi în numele delegațiilor grecești, sârbi și muntegari, că se așteaptă propunerea de a se suspenda ostilitățile, pe toate fronturile, pe timp de cinci zile.

A urmat la cuvânt șeful delegației bulgare d-l Tonceff, care a mulțumit d-lui Titu Maiorescu, pentru cuvintele rostite și pentru atitudinea binevoitoare pe care România o are față de statele beligerante. A asigurat apoi că Bulgaria este animată în mod sincer de o pace lentă și onorabilă, și că delegații bulgari vor fi alături de orice inițiativă, care va înlesni realizarea păcii.

Și-a exprimat în fine mulțumirea că s'a ales Bucureștii pentru ținerrea conferinței, fiind un centru în care a dominat în totdeauna spiritul european și unde e sigur că echitatea va fi deopotrivă respectată pentru toți.

D-l Tonceff a terminat exprimându-și speranța, că dorința manifestată de delegațiunea română, prin președintele congresului, va găsi ecou la toate delegațiunile.

Armistițiul.

Odată admisă cererea suspendării ostilităților, d-l Maiorescu a propus ca delegații militare să treacă într'un salon alăturat pentru ca să fixeze punctele protocolului în această privință.

Toți delegații militari inclusiv cei români, au redactat apoi un proces-verbal, prin care se facează suspendarea armelor, pe timp de 5 zile, cu începere de Joi, la orele 12.

Se fixează o zonă de demarcație, cu distanțe egale pentru avantposturile respective, și arborarea drapelului alb. Se mai decide, ca mișcarea trupelor să fie liberă la spațele avantposturilor.

Sfârșitul ședinței.

Ridicându-se din nou ședința s-a prezentat tuturor delegațiilor protocolul suspendării ostilităților și s-au discutat unele chestiuni de amănunt.

Imediat acest protocol a și fost comunicat telegrafic comandanților armatelor respective din Balcani, spre a fi pus în executare.

S-a stabilit că se va redacta câte un protocol pentru fiecare ședință, care va fi supus președintelui. La deschiderea fiecărei ședințe se va da mai întâi citire protocolului ședinței anterioare.

Fiecare delegațiune va fi azistată de câte un singur secretar, afară de delegațiunea română, care va avea doi.

Secretari pentru România vor fi d-nii Pisosky, ministru plenipotențiar și I. Filitti, directorul afacerilor publice din ministerul de externe; pentru Grecia d-l Tzoumados, șef de secție în ministerul de externe; pentru Serbia d-l Gavrilovici, șef de secție în ministerul de externe; pentru Bulgaria d-l Neicoff, fost prim secretar al legațiunii Bulgariei din București și pentru Muntenegru d-l Sivilkoski, prim secretar al legațiunii Serbiei din București.

S-a mai luat măsura, ca în palatul conferinței să se instaleze un oficiu telegrafic, care să fie pus la dispoziția delegațiilor.

Președintele a comunicat apoi că se vor ține ședințe zilnic începând dela orele 4 p. m.

În a doua ședință a conferinței de azi, Joi, se vor discuta condițiunile Bulgariei. După spiritul, care a domnit în ședința de ieri, impresia cercurilor conducătoare este că șansele păcii cresc mereu. Vor fi discuțiuni mari, vor fi momente grele, dar sunt speranțe că toate dificultățile vor putea fi învinse în cele din urmă.

Un interview cu Venizelos.

Ministru Venizelos a acordat corespondentului ziarului »Neues Wiener Tagblatt«, care l'a vizitat la hotel Capșa, un interview în cursul căruia a făcut declarațiuni de mare importanță privitoare la conferința de pace din București.

D-l Venizelos a desmintit aserțiunea unui ziar din București, care i-a atribuit declarația că Grecia și Serbia vor pretinde toate teritoriile pe care le-au ocupat. Grecii de pildă, au ocupat în cursul operațiilor militare teritoriile a căror posesiune nici nu aspiră.

Cu toate victoriile repurtate de aliați și cu toată atitudinea știută a Bulgariei, Grecii și Sârbii sunt însuflețiți de un spirit de moderațiune și vor formula cereri compatibile cu menținerea unui echilibru în Balcani.

Aliații doresc sincer, ca pacea să fie repede încheiată, de oarece războiul, care durează de zece luni de zile, a sleit considerabil înțelegeri țării care nu sunt tocmai bogate.

Dar va depinde de atitudinea Bulgariei ca pacea să fie repede încheiată.

În ce privește chestia Traciei și Adrianopolului, aliații consideră aceste teritorii ca aparținând Bulgariei și au convingerea, că Europa nu va tolera ca aceste teritorii să fie răpite bulgarilor. Dar aliații nu au de loc intenția să ajute pe Bulgari la recucerirea teritoriilor din chestiune, fiindcă Bulgarii le-au pierdut din vina lor.

În stabilirea granițelor, de cari se va ocupa conferința din București, nu se va avea în vedere eventuala pierdere a acestor teritorii.

Masacrele împotriva Aromânilor.

Eri dimineață prim-ministru Venizelos a primit aici următoarea telegramă din partea regelui Constantin, prin care protestează contra zvonului răspândit cu intențiune, că trupele grecești se dedau la masacre în contra Aromânilor:

Cuțovlachii din Meglena au fost tratați cu multă bunăvoință de autoritățile noastre și de populațiunea greacă, populațiune care se găsește în foarte bune legături cu ei.

Cavaleria noastră n-a fost niciodată în împrejurimile Seressului.

Nici un sat, de orice naționalitate, n-a fost incendiat de trupele noastre, în afară de câteva, prea puțin numeroase, aprinse de obuze în timpul bătăliilor.

Populațiunile de orice naționalitate ar fi, sunt tratate în modul cel mai binevoitor posibil de către trupele noastre.

Bulgarii continuă a incendia și a măcelări totul în trecerea lor și caută să ne acuze pe noi de aceste grozăvii, spre a înșela opinia publică.

Chiar ieri au incendiat Djumaia — pe care noi încă n-am ocupat-o — retrăgându-se după ce au incendiat-o.

Invoc mărturiile tuturor reprezentanților presei străine, cari se află cu armata mea și cari ar putea certifica minciunile venite din Sofia.

Constantin, rege al Greciei.

Din ținuturile ocupate.

D-l A. Ciurcu, președintele Asociației presei române, care se află pe câmpul de război, a trimis ziarului »Adevărul« următoarea telegramă:

Cernavoda, 17 Iulie v. — Am parcurs ieri drumul de la Turcucaia la Silistra, vizitând ambele orașe. Noaptea am petrecut-o la Silistra de unde am venit aici. Acum așteptăm să plecăm la trenul de Constanța.

Din Constanța vom pleca cu vaporul »Dacia« la Balci. Ori unde am întâlnit trupe românești, am constatat că sunt într'o stare excelentă. Populația este mulțumită de prezența armatei române.

Am vizitat împrejurimile celor două orașe noi românești: Turcucaia și Silistra. De pe fortul Medjidia se desfășoară o splendidă vedere pitorească. Fortul este însă de o valoare militară mică față de armamentul modern.

Orașele ocupate sunt într'o stare părăsită ca și în vechime. Bulgarii n-au făcut nici o îmbunătățire. Orașele sunt rău întreținute, pavajul este mizerabil. Silistra poate deveni cu timpul o stațiune atrăgătoare pentru vilegiatură.

În jurul Silistrei și Turcucaiei regiunile sunt foarte potrivite pentru vilegiatură.

În jurul Turcucaiei vechile vii au fost distruse și în locul lor s-a plantat porumb. Regiunea Silistra-Balci este din cele mai fertile și prospere. Pe malul Dunării sunt multe animale.

Podurile peste Dunăre.

Din I. — Măgurele se comunică că Marți la orele 12, terminându-se marșele pod ridicat pe pontoane și șlepurile între T. Măgurele și Nicopole, a fost dat în circulațiune. S-au trimis cu aceste prilej telegrame M. S. Regelui și A. S. R. Prințului Ferdinand generalisimul armatei române.

Podul, care este de o construcție foarte frumoasă și solidă, a fost executat ca și cel dela Corabia, de către pontonieri și inginerii-ofițeri de rezervă atașați pe lângă batalionul de pontonieri și sub directia conducere a d-lui general de divizie M. Boteanu, inspector general al genului. Pe acest pod vor fi trecute în Bulgaria transporturile cele mai grele.

Din cauza ploilor căzute în ultimele zile, Dunărea s-a revărsat la Corabia, inundând întreaga pădure situată în fața podului de pontoane, peste care s'a făcut trecerea trupelor în Bulgaria. Frație măsurilor urgente luate de către d-l general M. Boteanu inspector general al genului, trecerea convoaielor n'a fost împedecată. Svonurile răspândite, că din cauza acestor inundații podul dela Corabia ar fi fost distrus și că s'ar fi înecat mai mulți oameni și vite, sunt neîntemeiate.

Casarea procesului din Sătmămar. Advocatul din Brașov, Dr. Weiss Ignác scrie în »Világ« un articol referitor la procesul din Sătmămar, intitulat preotului Gh. Murășanu și soții. Dr. Weiss ne spune, că acuzați vor fi 58. de inși, fiind puși sub acuză și membrii comisunii de 50. aleași în adunarea de protestare din Alba-Iulia. Va fi un nou proces de felul memorandumului...

Dr. Weiss luând în considerare situația gravă în care se găsește nația maghiară (din vina ei! — Red.), când statul e amenințat din afară a fi dizolvat, află, că nu e potrivit a persecuta pe Români pentru convingerile lor religioase și naționale!

În consecință cere să se caseze procesul, deoarece nizuinelor naționale, ce se desvoalt pe baza legilor naturale nu se poate și nici nu e permis să se pună stavilă pe cale de procese criminale.

Verbe, cari răsună în pustiu!

Din Boemia. Suspendarea autonomiei Boemiei a produs o nemulțumire, care devine tot mai intensivă. În deosebi Cehii agită contra noilor stări, create prin patentele împărătești. Partidele cehe se nuzesc a face imposibilă activitatea comisunii de guvernare. Probabil, că reprezentanțele cercuale și comunale cehe vor lua o atitudine de rezistență pasivă față de comisune. Partidul socialist ceh stăruie pentru a se lua hotărâri de protestare contra comisunii.

Comisiunea de guvernare și-a început Miercuri activitatea. Primul ei act a fost confiscarea ziarelor »Ceske Slavo« și »Samostatnost«, cari au atacat comisunea.

Germanii au o atitudine mai liniștită. Șefii partidelor sunt de părere să înainteze guvernului pretențiile Germanilor din Boemia și după răspunsul, ce-l vor primi să-și fixeze atitudinea.

România și tratatul dela Londra.

Ziarul »Le Temps« comunică următoarele:

»Guvernul român a rugat pe reprezentanții marilor puteri de a atrage atențiunea guvernelor lor asupra punctului următor:

România scotește că în momentul când vor începe negocierile din București, situația ar fi grav complicată dacă negocierii nu ar poseda siguranța că marile puteri vor cere respectul tratatului din Londra.

Situația ar fi cu adevărat grea pentru Bulgaria dacă ea nu ar avea de partea asta o întreaga siguranță; și tot asemenea ar fi pentru Grecia și Sârbia iar rolul conciliator care și-l rezervă guvernul român ar fi greu de jucat.

Prin urmare, guvernul român roagă marile puteri de a face tot ceea ce cred necesar la Constantinopol pentru ca negocierii din București să poată stabili menținerea tratatului din Londra.

De altă parte în cercurile oficiale se declară cu o perfectă limpezime că

România nu ar accepta rolul de executor al hotărârilor Europei contra Turciei.

Comunicațiunea aeriană.

Este cunoscut cazul unui balon Zepelin, care a trecut peste frontiera germană și a descins la Luneville pe teritor francez, provocând diferite incidente neplăcute. Atunci guvernul german și francez au hotărât să esmită delegați pentru reguarea a comunicațiunea aeriană. În decursul tratativelor ministrul de externe al Germaniei »Jagow« și ambasadorul Francei la Berlin »Cambon« au căzut de acord asupra unor reguli, prin cari se fixează procedul, ce au să l urmeze autoritățile în cazuri ca cel dela Luneville. În acordul stabilit să decretează, că ori ce balon sau aeroplan, care e proprietate privată, poate comunica liber asupra teritoriului ambelor țări, dar pasagerii trebuie să aibă scrisori de legitimație, în cari să se constate identitatea și naționalitatea lor. Ambele guverne au dreptul să reguleze comunicațiunea aeriană în teritoriul lor și o pot interzice în unele locuri, pentru siguranța statului. Aceste măsururi trebuie comunicate cu statul celalalt. Aeronautilor militari e interzisă trecerea frontierei, fără consensul guvernului interesat. Dacă prin vre-o furtună sau alte cauze un aparat aerian militar ar ajunge pe teritor străin, pilotul e obligat a se înștiința imediat la autoritățile militare cele mai apropiate. În un asemenea caz nu are loc nici o procedură. Personalul aparatelor aeriene militare are dreptul de exterritorialitate.

Aceasta convenție rămâne în valoare între cele două state până când se va face un codice internațional proiectat pentru regularea zborurilor.

Din Silistra românească.

O carte poștală trimisă redacțiunii »Gaz. Tr.« de către oficiul poștal din Silistra.

Brașov, 1 Aug. n. 1918.

În ziua, când s-a instalat la Silistra primul oficiu poștal românesc, redacția ziarului nostru a trimis dirigentului acestui oficiu o carte poștală, în care i-am adresat salutările noastre frățești împreună cu rugarea să ne trimită o carte poștală din primul oraș ocupat de armata română și anexat Regatului român.

Astăzi am avut bucuria să primim cartea poștală dorită, prin care d-l C. Gheorghiu, diriginte oficiului poștal din Silistra, ne trimite următorul prețios răvaș:

Silistra, 11/VII 1918.

Din Silistra românească și Directorul lui Mircea cel Bătrân vă trimite salutări cel dintâi diriginte al oficiului din Silistra și cel dintâi funcționar român din teritoriul ocupat prin mândra și viteaza noastră armată.

Păstrați această carte ca amintire, având stampilele cu ultima dată pe st. vechiu (serviciu bulgar) când se încheie administrațiunea lor și pe stil nou, prima zi la care începe administrațiunea noastră

ăsta are să răsăre cât de curând un Napoleon. Nu se poate să nu vie. Îl cer veacurile de suferință. Simt eu, că fierbe ceva în aerul pe care-l respirăm, în tot ce ne înconjoară. E putere multă ascunsă în neamul ăsta. Uite Vlaicu. Cine-ar fi crezut că din colțșorului ăla uitat să răsăre ghidul ăsta? Adică de ce n'ar răsări și un alt vizionar? Faptele mari nu le fac nici odată oamenii ziși cumiții. Le fac nebunii. Parcă Avram Iancu a fost dintre cei cumiții?

Acelaș subiect l'a discutat la masă. Pe drum spre cafenea, a oprit o trasură și s'a dus acasă. Spunea că-i obosit. Întorși la terasă, l-am găsit pe Zaharie care-l aștepta să-l ducă la un doctor să-i analizeze sângele. Iosif n'a venit nici atunci și nici mai târziu.

A venit însă, după câte-va săptămâni în mijlocul mulțimei ce cerea războiul sfânt al înfăptuirii idealului nostru. A cântat acolo imnul de slavă al neamului, în care avea atâta credință și s'a dus apoi pentru a nu se mai întoarce. Iar pierderea ce a îndu-

rat-o neamul românesc prin moartea lui nu știu cine o va putea arăta. E prea mare, prea dureroasă.

I. U. Soricu.

Impresii de pe câmpul de operațiuni.

povestite de ministru instrucției României d-l C. Disescu în »Universul«

— Mai întâi am avut o puternică emoțiune pe care mărturisesc că până la vârsta mea încă n'o cunoșteam, emoțiune pe care am numit-o militară. Numeroasele trupe ce se desfășurau înaintea ochiului în tot drumul de pe la comuna Bragadiru până la Corabia; amestecul elementului propriu zis național; al populațiunii rurale cu armata activă, activitatea internă în desfășurarea forțelor m'au mișcat puternic, pot zice chiar că mi-au schimbat mentalitatea. Credeam că ideile și raționamentul sunt totul, faptele sunt secundare; acuma am văzut că fap-

tele, acțiunea și puterea sunt totul și că abstracțiunile la înfăptuirea controversabile nu servă la nimic dacă nu se bazează pe fapte și putere.

O impresiune de o natură deosebită am avut când am pus piciorul pe pământul din dreapta Dunării unde totul mi se părea românesc: limba, portul și chipul de a simți. La capul podului am fost întâmpinat de un grup de persoane, în fruntea cărora era un preot, cari se vedeau a fi supuși bulgari. l-am salutat cu cuvintele: »Să ne primiți cu încredere și iubire«. Preotul declarându-și numele: Gheorge Popescu, mi-a zis: »Bine ați venit; avem toată încrederea și iubirea pentru d-voastră, frații noștri«.

Întrebându-l cum se face că se numește Popescu, iar nu Popoff, mi-a răspuns: »Așa ne-am pomenit. Noi aci vorbim toți românește«.

Împreună cu preotul, fost elev într'un liceu de la Sofia și pe urmă într'un seminar, după spusa sa, ne-am dus la localul primăriei din satul »Maghyra« județul Plevna, ocolul Nicopol.

Aci am găsit pe primar, pe birnicul secretar (notar) la care s'au adunat repede mai mulți obșteni. Parcă eram în primăria dela Orlești. Sătenii ne au spus, pe românește, că ei n'au nici o nemulțumire de venirea armatei române, că sunt încredințați că vor trăi bine cu noi.

»Un lucru ne pare rău, zicea cel mai bătrân dintre dânșii, că ne mor copiii de gaoba«.

Localul primăriei mi-a părut în bună stare. Copii mici pe cari i-am vizitat prin casele părinților lor, la întrebarea »unde e tatăl tău« răspundeau pe românește: »la bătaie, îl așteptăm să vie dacă o mai veni«.

În curtea primăriei era instalat un post telegrafo-telefonic român, iar paza era făcută militară de soldați de-ai noștri.

— Vă reamintiți ce ați vorbit cu notarul comunei?

— Da, mi-a vorbit de situația politică și a partidelor din Bulgaria, spunându-mi că Daneș și sfârși mai rău

ca Stambulof. Mi-a lăudat mult pe d. Ghenadiev care se știe că la acea epocă nu era încă ministru.

Pe regele Ferdinand l'a apărat de orice învinuire, invocând chiar înresponsabilitatea lui legală. Cum vezi, preotul și notarul mi-au dat impresia unor oameni instruiți,

— Cum v-a părut starea sufletescă a ostașilor noștri?

— N'am văzut niciodată într'o masă ce se întindea ca o imensă apă de la București până la Corabia, o mai multă voințe și un entuziasm mai desinteresat. Eu am convicțiunea că mobilizarea nu s'a făcut cum se crede în zilele ce începere de la 23 Iunie, dar că preparativele au trebuit să înceapă cu mult timp înainte, ceea ce dovedește că toată acțiunea noastră diplomatică, politică și militară este opera unui spirit de preciziune cumpănit și conceput încă de la finele lui Octombrie, anul trecut.

FRĂȚII SIMAY, Brașov, Târgul Grâului Nr. 3.

Proprietari EMIL BOLOGA și SOȚII

Stofe, mătăsării, confecțiuni, bluse și rufărie solidă. — Trusouri complete. — Serviciu prompt și prețuri moderate.

Recomandă toate articolele cele mai moderne pentru dame și domni. — Confectionăm costume în timpul cel mai scurt garantăm pentru fason.

Telefon Nr. 199.

plină de avânt. În ziua aceasta s-a oglindit amintirea întregului trecut de fapte glorioase, după cum ne surâde și în viitor avântul de mărire și înfrățire a întregului neam românesc.

C. Gheorghiu m. p.

Mulțumim d-lui Gheorghiu pentru acest semn de atențiune și dragoste frățească.

Mai nou.

Incepând de ieri (Joi) la amiază

ostilitățile pe câmpul de războiu au încetat. Alături au mai avut loc lupte între Greci și Bulgari pe septe dintre Bregalnica și Peciova. Știri din sorginte oficială bulgară spun, că trupelor bulgare le-a succedat respingând atacul Grecilor și să pună stăpânire pe întregul platou Razleg.

Bucureștii

au ajuns începând de alaltaieri centrul preocupărilor diplomației europene. Ambasadorii din București stau ceas de ceas în legătură telefonică și telegrafică cu statele lor, deasemenea și delegații cu guvernul din Belgrad, Sofia și Atena. Din toate părțile se lucră pentru succesul conferinței de pace. Toate privirile sunt ațânate asupra regelui Carol și a guvernului său căruia îi se recunoaște rolul hotărâtor în conferința actuală.

Turcii

fac pregătiri întinse pentru apărarea teritoriilor ocupate. Puterile mari încă nu și-au spus cuvântul. În cercurile diplomatice se susține însă, că Rusia așteaptă numai avizul, pentru a interveni cu armele în contra Turciei.

Din comitatul Turda-Arieș.

— Momente. — Puterea muncii. — Câteva constatări. — Despărțământul. — Asociațiunile. — Exemple frumoase. — Sentimente bolnave.

Avântul fraților noștri de peste munți, fără îndoială, a electrizat inimile tuturor Românilor de pretutindeni. Și este un lucru înălțător acesta, căci momentele desfășurate în timpul din urmă în România au fost un botez binefăcător prin care conștiința națională multora dintre noi stânjenită, și în parte amorțită, și-a primit din nou formele adevărate, mânușchiul de puteri misterioase. Un lucru însă e bine să-l avem în vedere necontenit. Să nu uităm, că prilejurile acestea de însuflețire măreață numai așa vor aduce roade în sufletele noastre dacă vom ține sus drapelul deșteptării noastre conștii și în deosebi chemarea sfântă de-a lucra, pe ori-ce teren, ca stagnarea să nu se simtă în rândurile, cari ne mai ofer mijloacele de rezistență.

Suntem în dricul verii, când puterea muncii tășnește, fierbe și ciocotește în fiecare părticică de pământ, fir de iarbă și picur de rouă...

După potopul de ape deslănțuite și atâtă urgle peste bogăția lanurilor întinse, — de-acum zarea s'a mai limpezit. Mai mare jalea: drumurile erau adevărate râuri; pajștile numai o apă cântinând încoece și încolo, cât cuprinzau la lumina ochilor, brazde de fânuri proaspăt cosite, câpște întregi grăjite și strânse cu trudă: întreagă nădejde de înflor săteni. Dumnezeu a dat însă, și pagube mai mari în împrejurimi și se simțesc... Astăzi bolta cerească îți trimite comora ei de raze până departe, departe... Lanuri frumoase bat în străluciri multicolore, cari de cari mai fermecătoare; ici-colo capete de secărători. Cucuruzul înspicat; pomii își mândresc fructele la soare... Mișcare ori încotro întorei privirile... Doar ploile au cam întârziat puțin sapa, căci secera bate stăruitor la poartă... Fețe vesale, mulțumite se observă în nemărginirea holdelor părguite. Pretutindeni dăuot, grabă, frământare nălțând spre aerul cerului senin tot mai multe rămpele din melodia minunatului cântec sfânt al muncii.

E vorba de nivelul cultural din țările acestea, privitor la sătenii noștri. Punct, care deși sfidic, a fost atins cândva în coloanele »Gazetei« de un corespondent oarecare. Spunea corespondentul așa în treacă, despre sările triste, despre întunecatul gros, care și poartă painjeniișul peste sârmana Olimpie românească mai cu seamă; despre nepăsarea atătora în fața acestui lucru și de altă parte setea poporului

după carte. Și avea dreptate corespondentul căci constatările de-odinioară sunt în deplină valoare și astăzi. Aș vrea să mă înșel — dar, durere, suntem nevoiți a constata, că partea cea mai mare din comit. Turda-Arieș, e foarte rămasă în privința ori cărei înaintări culturale, mai intensă. Luați numai în mână fie un »Sematism« »Anuarul pentru fond de teatru român« »Transilvania«. Administrația foilor și »Statistica« și — faceți apoi socoteli pe hârtie.

Considerați primejdia pocăitismului — cereați numărul analfabeților și vă veți putea construi cât de cât tabloul despre munca uriașă ce-ar trebui pornită fără zăbavă în părțile acestea. Se vor afla inițiatori pentru înființarea unei astfel de propagande acum, până când încă nu pare a fi prea târziu?

Ochii noștri însă privesc cu nădejde spre străduințele »Asociațiunii« care an de an se nizește să înfrise o mișcare, o activitate cât mai simțită prin despărțământele ei, în satele noastre. Așa în despărțământul Turzii.

În cadrele acesteia s'ar putea lucra foarte mult, ușor și cu izbândă; s'ar putea îndrepta multe, cari s'au neglijat într-o formă sau alta.

Pe zilele de vară s'a fost publicat dela biroul despărțământului o serie de conferințe și prelegeri și — s'au trimis delegați cu schiopticonul prin satele răzlețite. Ar fi de dorit, ca tineretul mai ales, cu mic și mare, să se împretinească cu adunările »Asociațiunii« cu prelegerile și toate mișcărilor — căci ar putea aduce foloase incalculabile despărțământelor, prin împrejurarea, că sunt în continuă atingere cu poporul. Delegații despărțământelor în timpină greutăți foarte mari, de cari, în cele mai multe cazuri, nu și dau seama. Unii nu cunosc firea sătenilor, alții nu au darul de-a vorbi așa, ca poporul să-i înțeleagă. Cunosc oratori de forță recunoscuți de presa românească, despre cari, am constatat ulterior, că poporul nu i-a înțeles. Așa se explică și faptul, că în părțile noastre, sunt sate unde sătenii nu știu încă ce-i »Asociațiunea«. Las, că sunt și neglijențe. Într'un sat (numele nu importa) n'a fost de doi ani nici un delegat din partea despărțământului, nici o mișcare. Un caz nostim se povestește în alt sat de pe Arieș: când au venit întâia dată delegații în acel sat au cerut bani (să se înscrie membrii la »Asoc« cu taxa de 2 cor). A doua oară delegații au venit cu un schiopticon să le arate lucruri frumoase. Sătenii însă nu s'au prezintat nici unul zicând, că »Domnii iar ne cer banii«.

În forma, cum astăzi se prezintă interesul față de această instituție, orice suflet idealist, însuflețit, cu dorul de muncă nu poate să vadă decât, că ar trebui să se lucre cu mult mai mult. Durere mulți intelectuali, preoți și învățători preocupați de daraverile lor mărunte, nu și mai aduc aminte și de »Asociațiune«.

Ca încheiere de astă-dată, trebuie să mă opresc în jurul unor simptome de sentimente bolnave. Voiu începe cu un caz dureros: anul trecut la Sf. Maria cu ocaziunea sănșirii bisericii din Ghiriș s'a aranjat și o producție teatrală împreună cu dans. S'a reprezentat piesa și s'a început dansul, toate în bună rânduală. Când de-odată, a năvălit în sală subnotarul I. Cismașiu din Tritiul de jos, cu alți tovarăși și-a pretins un ciardaș. Aranjatorii s'au împotrivit, din care era să urmeze o eventuală parulală, dacă nu apăreau doi cu pene de cocoș și cu sulțile lungi.

Urmarea a fost un scandal, care a copleșit sufletele tuturor cu o amărăciune, veselia s'a spart dar — ciardaș nu s'a dansat.

Dar aflăm, că dintre tovarășii lui Cismașiu de-acum un an, doi tineri universitari, s'au pus în fruntea unei petreceri ungurești, proiectată în Tritiul de sus pe una din zilele aceste.

Sufletul te doare — când vezi atâtă uitare de sine. Ce dovadă de sentimente bolnave. — Acum, când toată lumea românească, dela un colț la altul al zării ciocote extaziată de avânturile și succesele fraților noștri de peste munți — doi frați de român se pregătesc să tropăiască ciardașul și să se îmbrățișeze pe după gât cu Ungurii?! »Voi sunteți urmașii Romei?«

Coresp.

ȘTIRI.

— 19 Iulie 1918.

Fiind Sâmbătă sârbătoare, numărul nostru al ziarului va apărea luni seara.

Răspuns handiilor condelului. Într'un articol energic, documentat și plin de avânt și conștiință națională, apărut în ziarul »Universul«, pe care-l primim la încheierea foii, d-l general

Stefan Stoica răspunde bărfitorilor soviniști dela ziarle maghiare, reducându-i la adevărata lor valoare. În nrul viitor vom publica acest răspuns al disinsului general român.

Ministrii prin regiunile pustite de potop. De câteva zile ministrii de agricultură și interne se află prin ținuturile bătute de potop, unde fac o anchetă despre pagubele cauzate de furia apelor. Alaltaieri, cei doi ministri însoțiți de autoritățile comitatului Murăș-Turda au cutreerat cursul Nyirajului și valea Târnavelor. Seara au sosit în Târgul Mureșului, au vizitat părțile dela periferia orașului. Cei doi ministri au declarat că pagubele pricinuite de potop sunt cu mult mai mari decât își închipuiau. Și deoarece în fiecare an se repetă acest dezastru, au promis că se va vota suma de 2 milioane coroane pentru regularea pârșalor și râurilor din comitat. Lucrările pentru regularea acestora vor începe în cursul acestui an. Din Târgul Mureșului; ministrii au plecat în comitatul Bistrița-Năsăud.

Călduri caniculare. Se anunță din New-York că prin părțile orientale ale Americii de nord băntue călduri colosale. Recolta a fost nimicită din cauza secetei pe teritoriul întinse. În Chicago au murit de insolajie 13 persoane.

Albanezi și Muntenegreni-voluntari în armata română. La prefectura poliției din Craiova s-au prezintat patru Albanezi de naționalitate muzulmană și șase muntenegreni, cari au declarat că vin din patria lor ca să se înscrie voluntari în armata română.

Mari incendii de păduri se anunță din Paris. Pădurile de pe coasta sudică a Alpilor maritimi sunt în flăcări. Intre Hajeres și Frejns focul înaintează cu mare furie pe un front de 20 kilometri. Pagubele sunt colosale. O mulțime de trupe au fost concentrate pentru a împiedeca întinderea mării de flăcări.

Evoluția socială în Japonia. Japoniezii cu toate succesele lor războinice din urmă și cu toate progresele pe cari le-au realizat în multe domenii de activitate, totuși se îndoesc, că ar merita deja un loc printre Puterile mari și culte din lume. În această privință de curând s'a făcut în Japonia o interesantă anchetă, cerându-se părerile celor mai de seamă oameni autorizați: dacă Japoniezii are dreptul a se mândri de evoluția țării sale și dacă ei poate revendica un loc printre Puterile mari și culte din lume.

La aceste întrebări au răspuns 17 personalități, unii afirmând, că Japoniezii întrece pe celelalte națiuni în multe privințe, alții din contră îl contestă acest privilegiu, Japoniezii neavând de ce se fâli cu superioritatea sa. Dintre răspunsuri rezumăm, ca fiind mai interesante, pe acelea ale doctorului Fukuda, baronul Den Kenjiro și profesorul Abe Isov.

Doctorul Fukuda, în răspunsul său, manifestă o admirație deosebită pentru țara sa, sprjiniată pe considerațiunile următoare: »Japoniezii formează un popor unit. Ei concurează cu toții la progresul țării lor fără dezbinare. Patriotismul lor are rădăcini profunde în toate inimile și n'are nevoie de a fi stimulat prin ziare. Ei au o istorie, tradițiuni, au păstrat trecutul lor glorios; conservă cu sfințenie cultul strămoșilor, căci au credința, că mărirea lor actuală este rezultatul a ceea ce strămoșii lor au făcut în lungul secolelor. Ei cu toate că păstrează în toate manifestările lor legătura sufletească cu trecutul, totuși au știut să și asimileze ideile moderne, în guvernarea țării lor«.

Baronul Den Kenjiro, nu este mai puțin optimist decât doctorul Fukuda. El atribuie avântul Nipponului la trei cauze principale: 1. Vechimea dinastiei; 2. Faptul că ei n'au suferit nici o dominațiune străină; 3. Faptul că poporul japonez aparține aceleiași rase, având aceeași limbă, aceeași scriere și aceleiași obiceiuri.

După baronul Den Kenjiro, Japoniezii se distinge prin atașamentul său de familie, prin respectul moralei, devotamentul său pentru împărat și țară, ostilitatea sa în contra inamicilor patriei, prin sentimentul său profund de respect, de sine însuși, prin spiritul său cavaleresc, în fine prin conștiința și menținerea independenței sale.

Profesorul Abe Isov, în răspunsul său, manifestă păreri cu totul contrarii de cele arătate mai sus. Din punct de vedere material el pune pe Japoniezii mai prejos de celelalte popoare. În agricultură, comerț, industrie, el nu a făcut progrese de seamă. Fără îndoială că în armată și marină s'au obținut rezultate evidente, dar el s'au eprit la această putere militară și morală. Ce s'a făcut d. e. în aeronautică, se întreabă profesorul Abe Isov. Pe când Franța are aproape 400 aviatori, Japonia nu numără decât 4... În domeniul ideilor pure n'a produs nimic de seamă, căci aproape totul a împrumutat dela Chinezii și Indieni. Iar în ce privește așa mult cântatul »paradis al Japoniei«,

trebuie să mărturisim, că Japonia este o regiune de cutremure de pământ, ale cărei frumseți naturale nu merită laude... — »V«.

Minune americană. În Statele-Unite — după cum se anunță din Chicago — a stârnit mare senzație faptul, că femeia Welsh, care pe când era de 16 ani — o fată foarte drăguță — și-a pierdut vederea fără să știe din ce cauze — în zilele acestea, la etatea de 66 ani și-a recăștigat din nou această comoră a ochilor. Timp de 55 ani a consultat pe toți medicii, dar nici unul nu i-a putut reda vederea. Lunile trecute i-a murit soțul, care răpit de frumsețea ei o luase în căsătorie cu toate că era oarbă. Din cei 8 copii, pe cari li avuse, li mai rămăseră numai 6 în viață; și zilele trecute — pentru ca să și poată vedea copii — s'a prezentat la cel mai vestit medic oculist din New-York, ca să mai facă o ultimă încercare. Și-a avut noroc. Mediculul i-a succed să-i recăștige vederea. Bucuria femeii, în momentul când și-a văzut pentru prima dată copii, nu se poate descrie. Pe străzile Washingtonului mergea buimăcită și nu și putea închipui ca colosurile de clădiri, pe cari li admira pentru prima dată, să poată fi construite de mână »mititelui« om.

— Așa o minune numai D-zeu o poate face! — mormăia buimăcită femeia, admirând »șgările-norii«.

Din ziua decând și-a recăștigat vederea, femeia Welsh primește cu grămadă telegrame și scrisori în cari o întreabă unul și altul — în deosebi cei orbi — despre primele ei senzații, după o orbire de o jumătate de secol.

O glumă proastă s'a făcut zilele acestea la niște lupte cu taurii în Spania. Un tânăr a făcut pariu cu mai mulți pretini ai săi, că atunci când mii de spectatori vor urmări cu mai mare încordare lupta toreadorului, dansul va alarma și va speria întreg publicul privitor. S'a ținut de cuvânt. În momentul cel mai emoționant tânărul amintit a început să strige:

— Mântuiți-vă, care mai puteți! Publicul, neînțelegând rostul acestor cuvinte, a fost cuprins de o panică indescriptibilă. Au început toți să alege spre eșiri, calcându-se unul pe altul în picioare, așa că în întreg localul n-au mai rămas decât cei striviți, culcați la pământ. Patru persoane au fost ucise și peste 70 grav rănite.

Bani de pe timpul regelui boem Venjel II. Din Olmütz se anunță: În o bae de argilă din apropierea comunei Altendorf, niște muncitori au găsit mai multe monede de argint, cari datează din anul 1278, de pe timpul regelui boem Venjel II. Pe o parte a monedelor e coroana regală boemă cu inscripția »Dei gratia Rex Bohemiae Venceslaus II« și pe cealaltă parte leul boem.

Puterea dragostii. În New-York s'a împuscat o fetiță de 12 ani, unică fiică a bogătanului proprietar de otel, Langenecker. Fetța, de o admirabilă frumsețe, a cercat zilele trecute să fugă cu un băiat aproape de aceia etate ca și dânsa. Părinții însă au prins de veste și-i au zădărnicit planul. Desperată fetița și-a tras un glonte, rămânând moartă pe loc. În o scrisoare, pe care a lăsat-o în urmă tânăra îndrăgostită, scria, că nu mai putea trăi fără alesul inimii sale.

Petrecere în Rod. Tinerimea din Rod, aranjează o petrecere de vară Duminecă, în 3 August st. n. La caz de timp nefavorabil petrecerea se amână pe Dumineca viitoare.

Aviz. Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Budapesta, (V., Rudolf-tér 5.) Dr. Virgil Clacian avocat.

— Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Făgăraș, (strada Becleanului Nr. 22) — Dr. Iulian Cârje avocat.

Aviz. Caut un scriitor în cancelaria mea advocațională începând cu 1 Septembrie a. c. Condițiuni foarte avantajoase. Dr. Nicolae Boeriu, avocat Sărkány (Fogaras m.) 1 — 6

Din Brașov și Țara-Bârsel.

Sborul pilotului Kasulakow s'a amânat deocamdată pe timp nedeterminat... După un zbor succes, executat Mercuri seara pe câmpul de exerciții militare, pilotul a încercat erii seara un nou zbor, în decursul căruia s'au deteriorat aripile monoplanului, cari trebuie trimise spre reparare în Austria.

În Mercur-Kino (Gewerbeverein), se va prezenta Duminecă la oarele 1/2, 4, 6 și 8 un mare program de elită. Intre altele se va reprezenta timp de 1 oră și 1/2, celebra dramă »Un proscris«, o adevărată operă de artă a cinematografeii moderne.

Concurs

Pentru ocuparea postului de maestră de lucrul de mână la școala de menaj și de industrie casnică în Internatul Orfelinat al Reuniunii femeilor române din Brașov.

Acele persoane cari doresc să ocupe acest post vor trebui să înainteze până la termenul de 10/23 August a. c. cererea lor subsemnatel presidente cu adaosul următoarelor acte:

- a) Un certificat de botez.
b) Un certificat despre studiile pregătitoare și ocupația de până acum.
c) Un certificat dela școala în care și-a făcut studiile în teorie și praxă a lucrului de mână.
Vor fi preferite învățătoarele, cari pe lângă calificația din lucrul de mână vor avea și calificația din alte cunoștințe sau studii.
Salarul anual al măestrei de lucru de mână este 600 cor., și întreaga întreținere în internat, pe lângă îndatorirea de a da mână de ajutor în toate direcțiunile în internat, ocupându-se în deosebi cu elevule cu tot devotamentul și în direcțiunea educațiunii sufletești.

Brașov, 9 Iulie 1918. Maria B. Băulescu. Președinta: Brașov, Strada Fântânii 31.

POSTA REDACȚIUNEI.

C. Savau redactor responsabil Arad. 1) Regretăm și te compătîmim, că în toată »aranjării telegramelor primite și a scrisorilor dela corespondenții(?) pe care fi ai pe câmpul de operație«(?) etc. și-ai pierdut câmpul și voină probabil să faci »spirii« ai devenit — ordinar. 2) Regretăm, că »rubrica războiului« atât de importantă în zilele de azi, a fost îndată unii analfabet, care alarmează pe cetitorii prin »ciocniri »angerose«, știri de-al-de »Belgrad« etc. 3. Pentru calumniile cu cari debitez la adresa ziarului nostru afirmând, că »reproducem articole întregi din Românul fără a indica iavorul«, că »stragem pe sfoară pe abonații noștri prin șoticării și minciună« și-am putea face ușor proces. Dar te lertăm, stimabile Danew! Vom scrie însă directorului d tale, care desigur va regreta că în absența lui se pot publica în organul o f i c i a l astfel de ineptii și aberații — ca să-ți aplice niscol bandede calmante. Cu asta am terminat cu d - t a !

POSTA ADMINISTRAȚIUNEI.

Dlul Dr. Pompiliu Niștor, medic, Zărești. Cu mulțumită evităm primirea sumei de cor. 24. — cu cari am achitat abonamentul pe anul curent întreg, fiind restant dela începutul anului.

În laboratorul dentistic al dlui Dr. Alexandru Dobrescu, medic specialist în dentistică, fost asistent la clinica universității din Graș, se fac tot felul de operații dentistice și tot felul de dinți artificiali, după metodele mai nouă. Brașov, Piața mare (Târgul cailor Nr. 4.) Telefon 271.

ULTIME ȘTIRI.

București 1 August. În ședința de ieri a conferinței pentru pace, care a fost de scurtă durată, s'a primit propunerea d-lui Maiorescu, ca toate chestiunile, în cari nu s'a căzut încă de acord, să se dezbată afară de cadrele conferinței, iar în ședințele conferinței să se ia la cunoștință numai hotărârile aduse în acord, cari să fie trecute la procesul verbal.

Eri a avut loc prima consfătuire particulară între delegații bulgari și români în chestia stabilirii amonunțite a frontierei. Delegații bulgari au excepționat unele puncte. Astăzi consfătuirile continuă.

Tot eri au ținut delegații greci și sârbi o conferință pentru formularea condițiilor lor, cari au fost comunicate astăzi într-o conferință comună cu Bulgarii.

Viena, 1 August. După știrile sosite aici cercurile militare turcești consideră tratatul dela Londra de neobligător și în consecință armata se va opune unei intervențiuni eventuale armate. Situația provocată de Turcia este estrem de dificilă pentru Puterile mari.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu; Branisce & Comp Redactor responsabil: Ioan Brolea.

KASINO din SINAI

Posiție naturală și climă unică în lume.

Mari atracțiuni în tot timpul sezonului (Iulie-Octombrie).

TEATRU de comedii și varietăți de prima ordine, cu cei mai celebri artiști de pe scenele din Europa.

ORCHESTRA teatrului de 30 artiști sub direcția d-lui Pompilio din Paris.

ORCHESTRA de salon sub direcția d-lui Nissotti din Montecarlo.

Restaurant de prima clasă. Terasă și săli de consumațiuni și ceai, cu orchestră.

Săli de joc. — Club privat. — Saloane de dans. — Sală de lectură.

Focuri de artificii, iluminăție feerică. — Toate atracțiunile marilor Casinuri din lume.

Întrarea 1 franc.

„VIGYÁZZ“

Presevative impregnate cu

Sublimat pentru bărbați

Prețul duzina cu 4. 6. 7. 8. cor!
Trimitere directă

Turul fabrică de bandaje

Budapest II. Erőd-utca 16

Expert de croitorie încredințat de Minister Pregătește în atelierul propriu **Haine de Domni** din sfetmoderne neindiogene-
ou lucrători de primul rang pentru dame și costumuri.
Tellmann Béla Confectionare de mantale englezești pentru dame și costumuri.
35-25 Pentru studenți și orășeni prețuri moderate.
Comanda din provincie se execută, fără măsură, a lau sub in garanție.

Sonal de modă, BRASOV

Deschidere de prăvălie

Subscrierul aduc la cunoștința On. public că am deschis în strade Hirscher Nr. 2

Prăvălie cu alimente

Legumi, zarzavaturi fructe sudice, conserve de legumi, delicatose, precum pește sărat în fiecare zi pește proaspăt, Brânzeturi, unt- cu preț ieftin, serviciu solid.

Mă rog de sprijinul on. public George Moșoiu

29-50

Balsamul Farmacistului A. THIERRY.

este o doborâre vindicătoare la toate suferințele de plămâni, piept, alină cata, (și) peripneumonia, tusea. Are efect excelent la laringită, Prin gargarizare imi deă diferitit, răgușală etc. Vindcă frigidit, Vindcă boala de ficat, stomac intestine colică, asthma, conglutinare, acreala în gât, etc. Vindcă trănji, hemoroide. Are efect purgativ, curăță rinichi, excită apetitul. Servește cu succes la dureri de dinți, folosit ca apă de gură întărește gingiile, delătură mirosul greu din gură și stomac, dureri de cap, soldină etc. Mijloc bun contra limbricilor. Folosit extern pentru rana, foc viu, fistule, gurgui, arsuri, degerături, rna. — SA nu lipsească din nici o casă, cu deosebire când grăsoază mntuena colera și alte epidemii. — A se adresa:

An die Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pregrada bei Rohitsch. 12 o miei sau 6 duple sau 1 sticlă specială costă 5 K 60 b. La comanda mai mari prețuri scuzate

Alifia Antifolia veritabilă.

oprește și vindecă înveninarea sângelui, face operația de priso. Se folosește: la stagnarea curgerii laptelui de priso, dureri de piept, foc viu, suferințe vechi la picioare, onse, rani, umfături de picioare și carie; rani de lovitură, contuziuni, scoaterea corpurilor straine ca țandări de sticlă, așchii, nășip, alică, ghimpi etc., la umfături abscese, alubă, umfături de unghii, băică, rani la picioare, rani produse de arsuri, degerături, umfături de gât, rani la copii etc. etc.

2 borcane costă 3 K 60 bani, cu ramburs sau trimiterea basilor. Se apără la farmacia Josef v. Török și la farmacia din Ungaria. En gros la Drogueria: Theilmayer & Seitz, Koehmaster Nachf. Brüder Radanovits in Epest. Unde nu se află depent să se facă comanda direct la

Schatzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Stabilimentul de hidroterapie

dela băile Eforiei școalelor române din Brașov, s'a deschis la 1 Mai st. n. a. c. Stabilimentul este modern instalat cu toate aparatele cele mai perfecte. Tot felul de dușuri cu presiune, cari se pot regula după felul boalei și constituțiunea bolnavului. Băi cu aer cald, Băi parțiale cu aer cald. Băi cu acid carbonic.

Secțiuni separate pentru femei și bărbați

Cura se face sub controlul medicului dirigent **Dr. G. Baiulescu** (oarele de consultațiune dela 7-9 a. m. și dela 4-5 p. m.)

27-20

Administrația

Magazin de pălării luat în primire.

Am oncarea a aduce la cunoștința On. public, că am luat asupra-mi dela moștenitorii după **NAGY ISTVÁN**

Magazinul de pălării și voi continua afacerea tot sub firma veche.

Rugându-mă de o cercetare numeroasă semnez cu toată stima

Succesorul Nagy István,
Brașov, Șirul inului Nr. 35.

2-3

Odăi frumesc mobilate se închiriază lunar, sau cu ziua cu preț ieftin în **Villa Kertsch.**

Cețiți și răspândiți „Gazeta Transilvaniei”

Magazinul D. BERBECAR.

Brașov, Strada Hirscher 7. Telefon 487.

Au sosit: Toate noutățile în stoffe de Rochi și bluse pentru vară. Trusouri complete pentru mirese și gineri.

Rochi se confecționează după măsură.

23-30

Dr. KENYERES

Doctor în științele medicale universale. — Laborator medical și consultațiuni — Aranjament medical cu electricitate.

Emanăție de Radium. Instalație de Oxygen. pentru boale de nervi și interne.

Ehrlich 606. Dr. Spengler vacinare contra ofitcel. Examinare de cărce (Zeiss microscop): bacili de tuberculosă — la ivirea ofitceli gonococcus, Syph. spirochete — boale de sânge — spermă etc. — Analise chemice. Ingrijire, cu serum, la boale de piele etc.

Brașov, Cetate, Strada Spitalului Nr. 2. Telefon 48. (Casa nouă din colț a lui Nagy). Telefon 48

Ordinațiunii dela 11 1/2 — 12 1/2 ore. La dorință prospecte. Visitele D-ler Colegi te primesc buuros.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei”, se pot face ori și când pe mai îndelungat sau lunar.

Administr. „Gazetei Transilvaniei”